

Bruxelles, 15. studenoga 2021.
(OR. en)

13243/21

CONOP 68
COARM 212
CODUN 47
CFSP/PESC 1005

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Delegacije
Predmet:	Zaključci Vijeća o 10. revizijskoj konferenciji stranaka Ugovora o neširenju nuklearnog oružja (NPT)

Za delegacije se u prilogu nalaze Zaključci Vijeća o 10. revizijskoj konferenciji stranaka Ugovora o neširenju nuklearnog oružja (NPT) kako ih je Vijeće odobrilo na 3826. sastanku održanome 15. studenoga 2021.

**ZAKLJUČCI VIJEĆA O 10. REVIZIJSKOJ KONFERENCIJI STRANAKA UGOVORA
O NEŠIRENJU NUKLEARNOG ORUŽJA (NPT)**

1. Vijeće pozdravlja predstojeću 10. revizijsku konferenciju stranaka Ugovora o neširenju nuklearnog oružja (NPT) te ponovno potvrđuje svoju neupitnu potporu NPT-u kao temelju globalnog režima neširenja nuklearnog oružja, nužnom osnovom za ostvarivanje nuklearnog razoružanja u skladu s člankom VI. NPT-a i važnim čimbenikom u razvoju primjena nuklearne energije u miroljubive svrhe u skladu s člankom IV. NPT-a. Vijeće ponovno ističe nepokolebljivu potporu Unije zaštiti i jačanju strukture nuklearnog razoružanja, neširenja oružja i nadzora naoružanja. Čvrsto smo uvjereni da multilateralni pristup utemeljen na Ugovorima pruža najbolji način za održavanje i jačanje međunarodnog mira i sigurnosti.
2. Vijeće izražava žaljenje zbog neizbježne odgode 10. revizijske konferencije i ističe vrijedan doprinos revizijskih konferencija provedbi NPT-a.
3. Vijeće ponovno potvrđuje važnost univerzalizacije NPT-a i poziva sve države koje to još nisu učinile da se pridruže Ugovoru kao države bez nuklearnog oružja te da do njihova pristupanja poštuju njegove uvjete. Vijeće prepoznaje povijesna postignuća NPT-a u ograničavanju širenja nuklearnog oružja, olakšavanju suradnje u području nuklearne energije u miroljubive svrhe i znatnom smanjenju zaliha nuklearnog oružja u prethodnim desetljećima. NPT ima trajnu vrijednost i njegova je potpuna provedba sada potrebna više nego ikad.

4. Vijeće snažno podupire sva tri stupa NPT-a te će nastaviti promicati sveobuhvatnu, uravnoteženu i sadržajnu potpunu provedbu akcijskog plana Revizijske konferencije iz 2010. Ističemo potrebu za provedbom svih obveza u okviru NPT-a i obveza preuzetih tijekom prethodnih revizijskih konferencija, uključujući potrebu za konkretnim napretkom prema potpunoj provedbi članka VI., pri čemu je krajnji cilj potpuno uklanjanje nuklearnog oružja. Odlučni smo u namjeri da težimo sigurnijem i zaštićenijem svijetu za sve u skladu s ciljevima Ugovora na način kojim se promiču međunarodna stabilnost, mir i sigurnost. Vijeće pozdravlja angažman država članica EU-a u mobilizaciji političke volje i promicanju provedbe ciljeva NPT-a putem raznih inicijativa tijekom aktualnog ciklusa revizije, kao što je Stockholmska inicijativa.
5. U trenutačnom sigurnosnom okruženju obilježenom sve većim napetostima te ozbiljnim krizama i izazovima u pogledu širenja oružja potrebno je obnoviti napore u području razoružanja, neširenja oružja i nadzora naoružanja. Vijeće poziva sve dotične države da se suzdrže od bilo kakvih koraka kojima bi se moglo dodatno povećati napetosti i ugroziti znatna smanjenja ostvarena nakon završetka hladnog rata. Mora se izbjeći nova utrka u nuklearnom naoružanju.
6. Vijeće želi istaknuti da osiguranje provedbe 64 djelovanja iz akcijskog plana iz 2010. jest zajednička odgovornost koju bez iznimke dijele sve države stranke NPT-a.
7. Vijeće ističe sljedeće pitanja:
 - svoju predanost unapređenju nuklearnog razoružanja, u skladu s člankom VI. NPT-a, posebno sveukupnim smanjenjem globalnih zaliha nuklearnog oružja i uzimajući u obzir posebnu odgovornost država koje posjeduju najveće nuklearne arsenale;

- svoju potporu pojačanom dijalogu, među ostalim o strateškoj stabilnosti, većoj transparentnosti i mjerama izgradnje povjerenja koje provode države s nuklearnim oružjem kako bi se promicao daljnji napredak u razoružanju;
- koristi konkretnog rada na smanjenju strateškog i nuklearnog rizika te stoga hitnu potrebu da sve dotične države u tu svrhu raspravljaju o praktičnim mjerama, dogovore ih i provode;
- vrijednost multilateralne suradnje kojom se unapređuje provjera nuklearnog razoružanja. U tom pogledu Vijeće pozdravlja sazivanje Skupine vladinih stručnjaka (GGE) da razmotri ulogu nuklearne provjere u unapređenju nuklearnog razoružanja u 2021. Vijeće ujedno pozdravlja doprinos praktične suradnje kao što je Četverostrano partnerstvo za provjeru nuklearnog razoružanja (Quad) i praktične vježbe, kao što su belgijska vježba u vezi s metodama mjerenja plutonija, francusko-njemačka vježba za provjeru nuklearnog razoružanja (NuDiVe) te istraživanje i demonstracijske aktivnosti o metodama otkrivanja visokoeksplozivnih materijala koje provodi Nizozemska u okviru Međunarodnog partnerstva za provjeru nuklearnog razoružanja (IPNDV). Iako provjera sama po sebi nije cilj, daljnji razvoj međunarodne suradnje u pogledu instrumenata za provjeru nuklearnog razoružanja pomogao bi u ostvarivanju i održavanju svijeta bez nuklearnog oružja;
- svoj poziv na hitni početak i rani dovršetak pregovora, u okviru Konferencije o razoružanju, o ugovoru o zabrani proizvodnje fisibilnog materijala za upotrebu u nuklearnom oružju ili drugim eksplozivnim napravama te činjenicu da može poduprijeti početak pregovora u skladu s dokumentom CD/1299 i mandatom koji je u njemu naveden. U očekivanju stupanja na snagu budućeg ugovora o zabrani proizvodnje fisibilnog materijala (FMCT), Vijeće poziva sve dotične države da proglase i poštuju hitni moratorij na proizvodnju fisibilnog materijala za nuklearno oružje ili druge nuklearne uređaje.

8. Vijeće pozdravlja dogovor postignut između Sjedinjenih Američkih Država i Ruske Federacije o produljenju sporazuma Novi START za dodatnih pet godina. Unija pridaje najveću važnost sporazumu Novi START i smatra ga ključnim doprinosom međunarodnoj i europskoj sigurnosti. Smanjenjem raspoređenih strateških nuklearnih arsenala u skladu sa sporazumom Novi START, koje je posebno unaprijeđeno snažnim mehanizmom provjere, doprinosi se provedbi članka VI. NPT-a ukupnim smanjenjem globalnih zaliha raspoređenog nuklearnog oružja. Vijeće ističe potrebu za očuvanjem i dodatnim unapređenjem postupaka nadzora naoružanja, razoružanja i neširenja oružja. Podsjećajući na obveze svih država s nuklearnim oružjem koje proizlaze iz članka VI. NPT-a, ističemo da dvije države s najvećim arsenalima nuklearnog oružja imaju posebnu odgovornost u području nuklearnog razoružanja i nadzora naoružanja. Vijeće potiče nastojanja da dodatno smanje svoje arsenale, uključujući strateško i nestrateško, raspoređeno i neraspoređeno nuklearno oružje, te daljnje rasprave o izgradnji povjerenja, transparentnosti, smanjenju rizika i aktivnostima provjere, postavljajući pritom temelje za još snažnije buduće sporazume i izvješćivanje u vezi s nadzorom naoružanja. Pozivamo Kinu da aktivno doprinese tim postupcima.
9. Vijeće pozdravlja pokretanje strateškog dijaloga o stabilnosti i ponovno navođenje izjave sa sastanka na vrhu u Reykjaviku na sastanku na vrhu između Ruske Federacije i Sjedinjenih Američkih Država u Ženevi.
10. Vijeće prima na znanje vrlo ozbiljne posljedice povezane s upotrebom nuklearnog oružja i naglašava da sve države dijele odgovornost za sprečavanje takvih događaja.
11. Vijeće ističe potrebu za obnovom multilateralnih napora i revitalizacijom multilateralnih pregovaračkih tijela, posebno Konferencije o razoružanju, razmatrajući u tom pogledu jačanje organizacije njezina rada te njezino buduće proširenje. Njezina trenutačna neaktivnost, uključujući stalan neuspjeh u postizanju dogovora o programu rada i davanju statusa promatrača svim državama članicama UN-a, i dalje izaziva zabrinutost.

12. Vijeće smatra da je Ugovor o sveobuhvatnoj zabrani nuklearnih pokusa (CTBT) od ključne važnosti za nuklearno razoružanje i neširenje oružja, a njegovo je stupanje na snagu glavni prioritet Unije te ostaje njezin politički imperativ. Vijeće poziva sve države koje to još nisu učinile, posebno one navedene u Prilogu II., da potpišu i ratificiraju CTBT bez preduvjeta ili daljnje odgode. Vijeće ujedno poziva sve države da poštuju moratorij na pokusne eksplozije nuklearnog oružja ili bilo koju drugu nuklearnu eksploziju te da se suzdrže od bilo kakvog djelovanja suprotnog cilju i svrsi Ugovora.
13. Vijeće prepoznaje ključnu važnost koju postojeća područja bez nuklearnog oružja imaju za mir i sigurnost te je i dalje predano provedbi Rezolucije o Bliskom istoku usvojene na Revizijskoj konferenciji NPT-a 1995. Vijeće prima na znanje da je 20. studenoga 2019. sazvana konferencija UN-a o uspostavi bliskoistočnog područja bez nuklearnog oružja i drugog oružja za masovno uništenje i sustava njihove isporuke te njezin ishod smatra ohrabrujućim. Vijeće podsjeća da se, kako je navedeno u akcijskom planu Revizijske konferencije NPT-a iz 2010., takva područja mogu uspostaviti samo na temelju sporazuma koje su međusobno slobodno sklopile sve države dotične regije.
14. Vijeće i dalje izražava ozbiljnu zabrinutost zbog stalnih kriza i izazova u pogledu širenja oružja, koji i dalje predstavljaju prijetnju međunarodnoj sigurnosti, te ističe svoju odlučnost da poveća napore u pogledu neširenja oružja te da ojača, univerzalizira i poveća djelotvornost strukture neširenja nuklearnog oružja. Vijeće prepoznaje potrebu da se pronađu miroljubiva i diplomatska rješenja te ističe da bi međunarodna zajednica trebala i dalje biti na oprezu i spremna suočiti se s tim izazovima i riješiti ih na odlučan način. Vijeće ističe primarnu odgovornost Vijeća sigurnosti UN-a u slučajevima neusklađenosti.

15. Vijeće prepoznaje važan rad Međunarodne agencije za atomsku energiju (IAEA), a posebno činjenicu da je njezin sustav zaštitnih mjera temeljna sastavnica režima neširenja nuklearnog oružja te da ima ključnu ulogu u provedbi NPT-a. Bliska suradnja EURATOM-a i IAEA-e omogućuje učinkovite i djelotvorne zaštitne mjere. Vijeće ističe da Sveobuhvatni sporazum o zaštitnim mjerama (CSA), zajedno s Dodatnim protokolom (AP), predstavlja trenutačni standard provjere u okviru NPT-a i poziva na njihovu univerzalizaciju bez odgode.
16. Vijeće ponovno ističe svoju odlučnu predanost i kontinuiranu potporu Zajedničkom sveobuhvatnom akcijskom planu (ZSAP). ZSAP je ključni element globalne strukture neširenja nuklearnog oružja, koji je jednoglasno potvrdilo Vijeće sigurnosti UN-a Rezolucijom 2231 (2015). Vijeće je svjesno poteškoća povezanih s jednostranim povlačenjem Sjedinjenih Američkih Država iz ZSAP-a i sankcija koje su ponovno uvele. Vijeće izražava ozbiljnu zabrinutost zbog kontinuiranog djelovanja Irana koje nije u skladu sa ZSAP-om te s ozbiljnim i u nekim slučajevima nepovratnim posljedicama u pogledu širenja oružja. Poziva Iran da okonča sve aktivnosti koje nisu u skladu sa ZSAP-om i da bez odgode ponovno počne potpuno provoditi svoje nuklearne obveze, posebno odredbe o transparentnosti Dodatnog protokola i ZSAP-a. Vijeće podupire aktualne intenzivne diplomatske napore u okviru Zajedničke komisije ZSAP-a i kontakte Visokog predstavnika EU-a kao koordinatora Zajedničke komisije sa svim relevantnim partnerima. Vijeće i dalje izražava ozbiljnu zabrinutost zbog aktivnosti Irana povezanih s balističkim projektilima te poziva Iran da se suzdrži od aktivnosti koje nisu u skladu s Rezolucijom Vijeća sigurnosti UN-a 2231 i da ne poduzima nikakve aktivnosti povezane s balističkim projektilima projektiranim da budu sposobni za isporuku nuklearnog oružja, uključujući lansiranja upotrebom takve tehnologije balističkih projektila. Vijeće nadalje poziva Iran da ne prenosi nikakve projekte ili komponente projektila ili tehnologije projektila nedržavnim akterima.
17. Vijeće izražava duboko žaljenje zbog toga što Sirija još uvijek treba otkloniti svoju neusklađenost sa Sporazumom o zaštitnim mjerama tako da hitno i transparentno surađuje s IAEA-om u rješavanju svih otvorenih pitanja te poziva Siriju da što prije potpiše, donese i u potpunosti provede Dodatni protokol s IAEA-om.

18. Vijeće izražava ozbiljnu zabrinutost zbog trenutačnog širenja raketne tehnologije jer je to očiti destabilizirajući faktor. U tom pogledu Vijeće podsjeća na svoju snažnu potporu Režimu kontrole raketne tehnologije (MTCR) i Haškom pravilniku postupanja protiv širenja balističkih projektila (HCoC). Vijeće poziva na opće pristupanje HCoC-u i njegovu učinkovitu provedbu, s obzirom na to da je to jedini multilateralni instrument za transparentnost i izgradnju povjerenja u vezi sa širenjem balističkih projektila.
19. Vijeće izražava ozbiljnu zabrinutost zbog toga što Demokratska Narodna Republika Koreja (DNRK) nastavlja djelovati s ciljem razvoja svojih programa nezakonitog nuklearnog oružja i balističkih projektila. Vijeće osuđuje korake koje je DNRK poduzeo radi jačanja svojih sposobnosti u pogledu nuklearnog oružja i projektila, uključujući opetovana lansiranja projektila i održavanje povezanih objekata. Vijeće potiče DNRK da se suzdrži od svih nuklearnih pokusa i lansiranja balističkih projektila. Vijeće poziva DNRK da poduzme konkretne korake za potpuno, provjerljivo i nepovratno uništenje svojeg oružja za masovno uništenje i svojih balističkih projektila te ukidanje postojećih nuklearnih programa, kako je odlučeno Rezolucijom Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda 2397 (2017). Vijeće potiče DNRK da se uključi u smislene rasprave sa svim relevantnim stranama kako bi se izgradio temelj za održiv mir i sigurnost te da poduzme korake s ciljem postizanja potpune, provjerljive i nepovratne denuklearizacije Korejskog poluotoka. Vijeće je ustrajno u tome da se DNRK ponovno uskladi s NPT-om i Sveobuhvatnim sporazumom o zaštitnim mjerama IAEA-e i da donese Dodatni protokol te ga potpiše i ratificira Ugovor o sveobuhvatnoj zabrani nuklearnih pokusa. Vijeće poziva sve države da poštuju svoje obveze iz relevantnih rezolucija Vijeća sigurnosti UN-a, uključujući potpunu i učinkovitu provedbu svih sankcija.

20. Vijeće je odlučno u tome da osigura najviše standarde nuklearne sigurnosti, zaštite i zaštitnih mjera te prepoznaje središnju ulogu IAEA-e u tom pogledu i činjenicu da Unija znatno financira njezine aktivnosti. Vijeće podsjeća da će se novim Europskim instrumentom za suradnju u području nuklearne sigurnosti, s proračunom od 300 milijuna EUR za razdoblje 2021. – 2027., pružiti potpora trećim zemljama u područjima nuklearne sigurnosti i zaštite od zračenja, zbrinjavanja nuklearnog otpada i nuklearnih zaštitnih mjera. Vijeće pozdravlja ministarsku izjavu s Međunarodne konferencije o nuklearnoj sigurnosti (ICONS) kojom se odražava politička volja država članica i daju dodatna vrijednost i političke smjernice postupku jačanja nuklearne sigurnosti na svjetskoj razini.
21. Vijeće ponovno potvrđuje svoju potporu neotudivom pravu svih stranaka NPT-a na razvoj istraživanja, proizvodnje i upotrebe nuklearne energije u miroljubive svrhe bez diskriminacije i u skladu s NPT-om, među ostalim u okviru Programa tehničke suradnje IAEA-e. Vijeće prepoznaje potrebu da se osigura energetska sigurnost uz prihvatljive troškove te poštuje pravo država članica da odlučuju o svojoj kombinaciji izvora energije i odaberu najprikladnije tehnologije za zajedničko postizanje klimatskog cilja za 2030. Vijeće prepoznaje aktivnosti IAEA-e u podupiranju država članica u njihovim naporima za postizanje UN-ovih ciljeva održivog razvoja, a posebno mogući doprinos nuklearne znanosti i tehnologije u područjima kao što su zdravlje ljudi, poljoprivreda i sigurnost opskrbe hranom, upravljanje vodama, klimatske promjene, zaštita okoliša i očuvanje kulturne baštine.
22. Vijeće ističe da su rodna ravnopravnost i osnaživanje žena i djevojčica važan horizontalni prioritet Unije te smatra da je važno uključiti rodne perspektive u rasprave u okviru triju stupova NPT-a. Nadalje, Vijeće u potpunosti podupire i promiče jednako sudjelovanje žena i muškaraca u području razoružanja, neširenja oružja i nadzora oružja te potiče sudjelovanje žena na Revizijskoj konferenciji NPT-a.

23. Vijeće podupire obrazovanje o razoružanju i neširenju oružja, kojem raznim aktivnostima doprinosi Konzorcij EU-a za neširenje oružja, europska mreža neovisnih skupina za strateško promišljanje.
24. Vijeće ističe važnost osiguravanja pozitivnog i sadržajnog ishoda 10. revizijske konferencije NPT-a, u pogledu preispitivanja provedbe Ugovora i prošlih obveza te utvrđivanjem područja u kojima bi u budućnosti trebalo težiti daljnjem napretku i sredstava s pomoću kojih bi se to trebalo ostvariti. Vijeće odlučuje aktivno doprinositi Revizijskoj konferenciji NPT-a, među ostalim prijedlozima konkretnih mjera usmjerenih na budućnost za 10. revizijsku konferenciju. U tu je svrhu radnim dokumentima doprinio trenutačnom ciklusu preispitivanja i izvješćima država članica EU-a o provedbi na nacionalnoj razini. Unija i njezine države članice aktivno će i konstruktivno pristupiti pregovorima u okviru Revizijske konferencije.
-